

Організаційні механізми визначають порядок прийняття рішень, контролюють ефективність управління, а також забезпечують належну комунікацію між акціонерами, радою директорів і менеджментом. Чітко вибудована організаційна структура підтримує виконання інституційних норм і забезпечує ефективне досягнення економічних результатів, сприяючи злагодженій роботі всіх учасників товариства.

Цілісний механізм охоплює процеси прийняття рішень, контроль і підзвітність, розподіл прав і обов'язків між суб'єктами, а також способи захисту інтересів акціонерів. Він включає такі елементи, як корпоративне управління, механізми захисту прав акціонерів, систему внутрішнього контролю та аудиту, регламенти проведення загальних зборів, і норми комунікації між учасниками. Механізм спрямований на підтримку стабільності, прозорості та ефективності діяльності акціонерного товариства, забезпечуючи баланс інтересів усіх сторін та сприяючи досягненню стратегічних цілей компанії.

Взаємозв'язок окремих складових механізму координації забезпечує ефективне функціонування акціонерного товариства як єдиної системи. Інституційні норми створюють захищене правове поле, організаційні механізми забезпечують виконання цих норм у практичній діяльності, а економічний аспект визначає цілі та мотивацію для всіх учасників. Разом ці інструменти підтримують прозорість, ефективність і стабільність, що дозволяє товариству успішно функціонувати на ринку й забезпечувати інтереси своїх акціонерів.

Список використаних джерел

1. Шаповалов В. О. Механізм координації акціонерних відносин, його зміст та структурні компоненти. *Агросвіт: інформ.-аналіт. журн.* 2015. № 20. С. 23–28.

СТРУКТУРНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

*В. Д. Пономарьов, аспірант
Національний технічний університет «ХПИ»*

Термін «структурна ефективність діяльності промислового підприємства» відноситься до ефективності організаційної структури підприємства, а також до способу, яким структуровані

ресурси та процеси для досягнення стратегічних цілей [1, 5]. Ключові аспекти, які визначають структурну ефективність, включають в себе низку важливих напрямків [2, 8].

Елементи структурної ефективності діяльності промислового підприємства включають різні аспекти, які впливають на продуктивність, стійкість і конкурентоспроможність підприємства. Ці елементи ми пропонуємо поділити на кілька основних блоків [1–9].

1. *Блок технічної ефективності.* Цей блок включає в себе, по-перше, використання виробничих потужностей: оцінку рівня завантаження обладнання та ефективності його використання; оптимальне використання потужностей сприяє зниженню витрат і підвищенню продуктивності. По-друге, інновації та технології: впровадження новітніх технологій, автоматизації та інноваційних рішень, що підвищують ефективність виробничих процесів, знижують витрати на ресурси та покращують якість продукції [3].

2. *Блок економічної ефективності.* Цей блок включає в себе, по-перше, продуктивність праці: вимірюється відношенням обсягів виробленої продукції до витрат робочої сили. Висока продуктивність вказує на ефективне використання людських ресурсів. По-друге рентабельність: оцінюється через показники прибутковості підприємства, такі як рентабельність виробництва та продажів. Чим вища рентабельність, тим більше підприємство здатне генерувати прибуток на одиницю вкладених ресурсів. По-третє, ефективним управлінням витратами: оптимізація операційних витрат, включаючи матеріальні, енергетичні та інші ресурси, сприяє підвищенню економічної ефективності підприємства [7].

3. *Блок організаційної ефективності.* Цей блок включає в себе, по-перше, організаційну структуру: ефективність внутрішньої структури підприємства, що впливає на швидкість прийняття рішень, координацію між підрозділами та адаптивність до ринкових змін. По-друге, управління персоналом: сюди входять професійний розвиток працівників, система мотивації та стимулювання, що впливає на загальну ефективність діяльності підприємства. По-третє, логістику і управління ланцюгом постачань: ефективність постачання матеріалів і сировини, а також управління складськими запасами та логістикою, що знижує витрати і мінімізує простій.

4. *Блок фінансової ефективності.* Цей блок включає в себе, по-перше, оборотність активів: швидкість обороту матеріальних

і фінансових активів підприємства. Ефективне використання активів сприяє зниженню потреби в додаткових фінансових ресурсах. По-друге, капіталовкладення і інвестиції: оптимізація інвестицій у модернізацію виробничих потужностей та нові проекти, що забезпечує довгостроковий розвиток і зростання. По-третє, фінансова стійкість: оцінка здатності підприємства підтримувати стабільний фінансовий стан, включаючи достатній рівень ліквідності та кредитоспроможності [8].

5. *Блок якості управління.* Цей блок включає в себе, по-перше, стратегічне планування: наявність чіткої стратегії розвитку підприємства, яка враховує ризики, конкурентні переваги та довгострокові цілі. По-друге, систему контролю та оцінки результатів: налагоджені механізми моніторингу виконання планів, оцінка результатів діяльності, що дозволяє своєчасно вносити корективи в процес управління [6].

6. *Блок соціальної та екологічної відповідальності.* Цей блок включає в себе, по-перше, корпоративну соціальну відповідальність: реалізація програм, що спрямовані на покращення умов праці, участь у суспільних проєктах і турбота про екологію. Це не лише підвищує репутацію підприємства, але й сприяє стійкому розвитку. По-друге, екологічну ефективність: оптимізація виробничих процесів з урахуванням екологічних стандартів, впровадження екологічно чистих технологій для зниження впливу на довкілля.

7. *Блок маркетингової ефективності.* Цей блок включає в себе, по-перше, позиціонування на ринку: Визначення конкурентних переваг і формування сильного бренду, що підвищує впізнаваність продукції та дозволяє залучати нових клієнтів. По-друге, цінову політику і збут: оптимальна стратегія ціноутворення і організація системи збуту продукції, що сприяє збільшенню ринкової частки та прибутковості.

Ефективне управління цими елементами дозволяє промисловому підприємству бути гнучким, рентабельним і конкурентоспроможним у динамічних умовах ринку. Оцінка структурної ефективності дозволяє підприємствам виявити слабкі місця в організації, забезпечити впровадження оптимальних управлінських практик і стратегій для підвищення загальної продуктивності та конкурентоспроможності.

Список використаних джерел

1. Nagy S., Sikorska M., Pererva P. (2018) Current evaluation of the patent with regarding the index of its questionnaire. Сучасні підходи до креа-

- тивного управління економічними процесами : матеріали 9-ї Всеукр. наук.-практ. конф., 19 квітня 2018 р. Київ : НАУ, 2018. С. 21–22.
2. Перерва П. Г. Економіка і маркетинг виробничо-підприємницької діяльності : навч. посіб. / за ред. проф. Перерви П. Г., проф. Гавриш О. М., проф. Погорелова М. І. – Харків : НТУ «ХПІ», 2004. – 640 с.
 3. Кобелева Т. О. Комплаєнс-безпека промислового підприємства: теорія та методи : монографія. Харків : Планета-Принт, 2020. 354 с.
 4. Перерва П. Г., Косенко А. В., Кобелева Т. О., Маслак М. В. Системний підхід до дослідження цінкових, маркетингових, інвестиційних та інноваційних характеристик трансферу технологій промислової продукції // Вісник Національного технічного університету «ХПІ» (економічні науки) : зб. наук. пр. Харків : НТУ «ХПІ», 2018. № 19 (1295). С. 121–126 [Електронний ресурс]. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPIPress/54964>.
 5. Перерва П. Г. Управління інноваційною діяльністю підприємства // Маркетинг : підручник / за ред. О. А. Старостіної. Київ : Знання, 2009. С. 461–518.
 6. Перерва П. Г. Економіка та організація інноваційної діяльності : підручник / П. Г. Перерва ; за ред. П. Г. Перерви, С. А. Меховича, М. І. Погорелова. Харків : НТУ «ХПІ», 2008. 1080 с.
 7. Sikorska M., Kocziszy György, Pererva P. G. (2017) Compliance service at guest services enterprises // Менеджмент розвитку соціально-економічних систем у новій економіці: матеріали Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. Полтава : ПУЕТ, 2017. С. 389–391.
 8. Перерва П. Г., Косенко О. П., Ткачова Н. П.; Ткачов М. М. Формування конкурентного, інтелектуального і маркетингового потенціалу інноваційного підприємництва // Вісник НТУ «Харківський політехнічний інститут» (економічні науки) : зб. наук. пр. – Харків : НТУ «ХПІ», 2018. – № 20 (1296). – С. 36–40.
 9. Загірняк М. В., Перерва П. Г., Маслак О. І. Економіка підприємства: магістерський курс : підручник / за ред. М. В. Загірняка, П. Г. Перерви, О. І. Маслак. Кременчук, 2015. Ч. І. 736 с.

СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

А. О. Прибега, спеціальність Соціальне забезпечення, група СЗ-420

*О. М. Кульганік, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри економіки та міжнародних відносин
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ*

Сучасний світ характеризується складними соціально-економічними процесами, що вимагають постійного пошуку нових